

La sostenibilitat del finançament de la Generalitat a llarg termini requereix un canvi institucional profund

- **Aquesta conclusió està basada en l'estudi "Condicions de sostenibilitat de les finances públiques de la Generalitat", que contempla tres escenaris d'ajustament fiscal.**
- **Una altra de les conclusions principals de l'estudi és l'important esforç de consolidació fiscal realitzat a Catalunya al llarg dels últims anys.**

Barcelona, 27 d'abril de 2016.- L'estudi "Condicions de sostenibilitat de les finances públiques de la Generalitat", elaborat pel Gabinet d'Estudis Econòmics de la Cambra, s'estructura en tres apartats: el primer valora l'esforç d'ajustament realitzat per la Generalitat al llarg dels últims anys; el segon analitza les condicions de sostenibilitat de les finances de la Generalitat a llarg termini mitjançant la simulació de tres escenaris alternatius, elaborats sota diferents hipòtesis; i el tercer i últim resumeix les principals conclusions i proposa algunes orientacions de política econòmica.

De l'estudi se'n desprenen dues conclusions principals: La primera és l'important esforç de consolidació fiscal realitzat a Catalunya al llarg dels últims anys. En termes de comptabilitat pública pressupostària, durant el període de quatre anys 2010–2013 (ambdós inclosos) la despesa pública liquidada va caure un -18,5% en comparació amb el 2009; mentre que els ingressos liquidats registraven un descens acumulat del -15,4%. Per tant, **el dèficit públic de la Generalitat (en termes pressupostaris) es va reduir des d'un màxim de 6.760 milions d'euros l'any 2011 a 3.204 milions el 2013.**

No obstant, tant el 2014 com el 2015, s'observa un cert canvi de tendència, amb increments interanuals de la despesa no financera del 2,8% i del 7,4%, respectivament. En canvi, els ingressos han augmentat a una taxa molt inferior.

Com a resultat, i segons càlculs del Ministeri de Hisenda i Administracions Públiques, el sector públic de la Generalitat ha tancat l'exercici 2015 amb un dèficit de 5.532 milions d'euros, equivalent al 2,7% del PIB català, i amb un deute acumulat de 72.274 milions d'euros –un 35,3% del PIB català.

La segona conclusió de l'informe és que, malgrat l'esforç realitzat, serà molt difícil complir amb els objectius d'estabilitat pressupostària i garantir la sostenibilitat de les finances públiques de la Generalitat a llarg termini dins l'actual marc de finançament.

Aquesta conclusió es desprèn dels tres escenaris analitzats en l'estudi. En els dos primers escenaris (que anomenem A i B), els ingressos de la Generalitat creixen en línia amb el PIB esperat, sota els supòsits implícits de continuïtat dins l'actual sistema de finançament.

En l'**escenari A** se suposa que la Generalitat aconsegueix reduir el dèficit al -1,0% del PIB el 2016, limitant el creixement de la despesa a l'1,3% nominal. Però caldria mantenir la despesa pública congelada en termes reals (descomptant la inflació) durant quatre anys seguits més, del 2017 al 2020 ambdós inclosos, per aconseguir equilibrar el pressupost amb horitzó 2020.

A l'**escenari B** es pren com a punt de partida una reducció del dèficit el 2016 fins al -0,7%, el que implica una reducció de la despesa nominal del -1,0% aquest primer any. A partir del 2017 caldria congelar la despesa pública en termes reals durant tres anys més per arribar a un petit superàvit el 2019.

El principal problema que plantegen aquests dos escenaris, l'A i el B, és que congelar la despesa pública real durant tres o quatre anys seguits és difícilment assumible des del punt de vista social, econòmic i polític.

L'Autoridad Independiente de Responsabilidad Fiscal (AIReF) va advertir el passat juliol que Catalunya requereix una senda d'ajustament cap a l'estabilitat pressupostària més gradual que la establerta en l'anterior programa d'estabilitat —juntament amb Balears, Extremadura, Múrcia i València. També ha insistit en que els objectius han de ser exigents però factibles, perquè l'incompliment recurrent d'objectius no factibles erosiona la credibilitat de les regles fiscals.

En aquest sentit, allargar l'horitzó per al compliment de l'equilibri pressupostari seria un primer pas, condicionat al resultat de les negociacions en curs entre el govern espanyol i la Comissió Europea. En cas que fos finalment possible allargar un o dos anys el període de compliment, **seria condició necessària però no suficient** per garantir un procés d'ajustament fiscal que fos realment assumible.

Les **condicions addicionals** per garantir la sostenibilitat de la hisenda pública catalana amb horitzó 2020 passen, en primer lloc, per una redistribució de la càrrega de l'ajustament entre nivells d'administració més proporcional al pes relatiu de cada subsector en la despesa pública total. Però, fonamentalment, caldria augmentar significativament els ingressos no financers de la Generalitat. Només d'aquesta forma seria possible conciliar el necessari ajustament fiscal amb un creixement moderat però sostingut de la despesa pública en termes reals.

L'**escenari C** quantifica el que haurien d'augmentar els ingressos a disposició de la Generalitat, per sobre del que es pot esperar amb el sistema actual, per tal de conciliar un creixement de la despesa pública real del 2% de 2017 a 2020, amb l'assoliment de l'equilibri pressupostari amb horitzó 2020. La resposta és un augment dels ingressos —adicional als derivats del creixement econòmic— que representés, almenys, un 1,0% del PIB català el 2020.

Conclusions

Per augmentar significativament els ingressos de la Generalitat calen canvis institucionals profunds, que afrontin la situació d'infrafinançament específica de Catalunya.

El problema financer i la qüestió territorial estan estretament vinculats. El nou govern de l'Estat i l'actual govern català tenen la responsabilitat conjunta d'acordar mesures que garanteixin la viabilitat de la hisenda pública catalana.

Això passa per plantejar qüestions fonamentals com la distribució de responsabilitats sobre la recaptació i la gestió dels ingressos, els criteris de repartiment, l'aportació de l'Estat al conjunt del sistema i les necessitats associades amb la naturalesa de les competències assumides per cada nivell d'administració. En especial, caldria tenir en compte la concentració de les despeses socials més bàsiques en el nivell autonòmic, les necessitats en matèria d'inversió pública i el diferencial en el cost de la vida als diferents territoris.

<http://premsa.cambrabcn.org>

@presscambrabcn #Cambrabcn